

**СТРАТЕГІЯ ВИКОРИСТАННЯ ВЕНЧУРНИХ
ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ МОДЕЛІ
ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

*РИЖИКОВА Н.І., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сьогодні беззаперечним є той факт, що найбільше глобалізацію відчувають фінансові ринки, які стали чи не найважливішим елементом світової економіки. Інтегрований та інтегральний світовий фінансовий сектор є глобальною системою акумулювання фінансових ресурсів із розподілом та перерозподілом між світовими господарюючими суб'єктами на принципах конкуренції, яка також набула глобального характеру.

Змінився традиційний склад чинників виробництва. Тепер до них долучилася інформація як могутня і, у багатьох випадках, основна умова вирішення економічних, соціальних і політичних проблем. Світ починає перетворюватися в єдиний ринок. Насамперед, це виражається у значному розширенні міжнародних фінансових ринків і відчутному зростанні обсягів угод на валютному ринку і ринках капіталу. Прогрес в інформаційних і телекомунікаційних технологіях, лібералізація ринків капіталу і розробка нових фінансових інструментів будуть і в подальшому стимулювати збільшення міжнародних потоків капіталу, що призводить до підвищення ефективності світових фінансових ринків. Аналіз тенденцій інноваційно-технологічного ринку України і можливостей економічної ситуації вказує на нагальну необхідність розвитку системи венчурного фінансування, як апробованого в світовій практиці позабюджетного шляху розвитку фінансування наукоємної сфери промисловості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемами вдосконалення механізму формування моделі інвестиційно-інноваційного розвитку вітчизняних підприємств, залученням венчурних інвестицій у реальний сектор економіки знайшли висвітлення у наукових працях багатьох вітчизняних і зарубіжних

науковців. Зокрема, можна зазначити роботи Р. Абдуллаєва, І. Борщука, О. Бугрова, В. Варені, І. Гончаренко, В. Головатюка, А. Дагаєва, І. Дворака, О. Зальотова, О. Іваницької, І. Іртищєвої, М. Клашківа, В. Мартиненка, А. Пересади, О. Чечелюка. Однак комплексного вирішення проблеми використання венчурного інвестування в створенні-інвестиційно-інноваційної моделі розвитку України поки не знайдено. Крім того з розвитком економічної системи країни виникають та набувають виняткової актуальності нові проблеми, що вимагають наукового вивчення, теоретичного та практичного комплексного розв'язання.

Формування цілей статті. Ціллю статті є обґрунтування напрямів стратегії та залучення світових тенденцій для використання венчурних інвестицій в українській моделі інвестиційно-інноваційного розвитку переробних підприємств як складової інтегрованого світового фінансового сектору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансові ринки зараз переживають те, що, за словами Й. Шумпетера, називається «розрухою творення». Змінюються структура ринку, сформована у 70-80-ті рр. ХХ ст., характер відносин, з'являються нові чинники, які формують попит та пропозицію [1].

Інтернаціоналізація світової економіки проявляється в двох основних напрямках – регіоналізації і глобалізації. Матеріальною основою цих процесів можна вважати міжнародний рух іноземних капіталів, зокрема, іноземних інвестицій. Наростання процесів інтернаціоналізації виробництва і капіталу, зростання їхнього впливу на всі сфери господарського функціонування сучасного світового господарства найбільш чітко проявляються в активізації закордонної інвестиційної діяльності найбільших та найпотужніших компаній.

Приплив іноземних інвестицій став одним з головних чинників прискорення розвитку світової економіки. На такий сценарій розвитку вплинули певні умови, серед яких можна виділити, по-перше, поглиблення міжнародного поділу праці під впливом нового етапу науково-технічного розвитку/революції, що матеріалізується в транснаціоналізації процесу виробництва; по-друге, зростання ролі транснаціональних корпорацій і мультинаціональних фірм; по-третє, поглиблення інтернаціональних процесів світової економіки і формування на цій основі економічних просторів, спільних ринків; по-четверте, розвиток світової валютної системи і її функціонування на принципах мультивалютного ринкового механізму з включенням із 1999 р. моновалютної системи «євро»; по-п'яте, практика

самофінансування інвестицій, у тому числі і за рахунок реінвестицій; по-шосте, як не сумно, проблема існування, співіснування «тіньової економіки» (яка займає в деяких національних економіках до 40–70% і питома вага якої у світовій економіці в цілому теж за останні роки не має тенденції до швидкого скорочення). Саме в цій сфері відбувається «відмивання» великих грошей шляхом їхнього міжнародного переміщення, у тому числі, у вигляді прямих інвестицій.

Залучення й використання іноземного капіталу в економіці переробних підприємств України представляється закономірністю інвестиційного процесу на сучасному етапі. При цьому залучення іноземних інвестицій повинне здійснюватися на основі принципів соціально-економічної ефективності, екологічної й економічної безпеки, взаємовигідності й підтримки пріоритетності державної структурної й відтворювальної політики.

Опираючись на ці принципи, варто визначити критерії правильного вибору оптимальних форм інвестиційної діяльності. До цих критеріїв відносяться:

- сфера діяльності й вид продукції (наукомісткі, технічно складні тощо масштаби проекту (дрібний, середній, великий);
- стратегічна мета залучення (від імпорту устаткування до використання виробничо-управлінського досвіду) [2, 3].

Під стимулюванням іноземних інвестицій у широкому сенсі слова можна розуміти процес створення максимально сприятливих умов, гарантій і стимулів для їхнього широкого залучення в економіку країни. У цей час це завдання стало ключовим і вимагає вироблення нових підходів і механізмів для свого рішення. Стимулювання прямих іноземних інвестицій забезпечується, на нашу думку, здійсненням заходів, спрямованих на вдосконалення фінансово-кредитних, податкових важелів і стимулів, а також такими не фінансовими методами, як маркетинг, загальна оптимізація ринкової інфраструктури, що забезпечує нормальне функціонування іноземного капіталу. Це забезпечення необхідними чинниками виробництва, інформацією, різними комунікаціями, службами управління, транспортом, поліпшення банківського обслуговування тощо.

Отже, іноземні інвестиції для України в умовах інтеграції до світової економіки мають такі позитивні аспекти:

- Політичний аспект – підвищення політичної довіри до країни, встановлення й розширення політичних зв'язків.
- Економічний аспект – економічне зростання за рахунок розвитку й інтенсифікації процесів у галузях народного господарства.

– Соціальний аспект – підвищення рівня добробуту й соціальної захищеності громадян країни за рахунок розвитку суспільства.

– Правовий аспект – можливість розвитку нормативно-правового поля відповідно до світових стандартів, взаємодія з міжнародними системами.

– Культурний аспект – взаємне збагачення культури, можливість популяризації своїх традицій, звичаїв, релігії.

– Науковий аспект – скорочення періоду просування країни в процесі інтеграції національних знань для здійснення спільних досліджень, випробувань, відкриттів.

– Технічний аспект – поліпшення технічного стану народного господарства, підвищення його продуктивності й потужності.

– Технологічний аспект – можливість одержання нових високих передових технологій, які є екологічно безпечними.

– Екологічний аспект – зниження негативного впливу на навколишнє середовище й здоров'я населення за рахунок використання новітніх технологій і передового устаткування і техніки.

– Загальний аспект – наближення до групи розвинених країн, поліпшення іміджу держави, підвищення конкурентоспроможності держави, можливість міжнародного співробітництва.

До ринку інвестицій доцільно застосовувати окремі цільові маркетингові стратегії, які повинні враховувати динамічні зміни. Нижче наведено деякі можливі базові варіанти маркетингових стратегій табл. 1.

Для практичного застосування маркетингових стратегій до конкретних цільових ринків зручно користуватися матрицею, що поєднує ці два поняття та дозволяє наочно моделювати комплекс маркетингу щодо конкретного ринку.

Таблиця 1

Базові маркетингові стратегії переробних підприємств на ринку венчурних інвестицій*

<i>Стратегія</i>	<i>Зміст можливої діяльності</i>
Маркетинг <i>іміджу</i>	Діяльність, спрямована на створення, підтримання та позитивні зміни іміджу фірми, території, регіону
Маркетинг <i>персоналу</i>	Формування патріотизму, а також створення приязної мотивації до клієнтів
Маркетинг <i>інфраструктури</i>	Довготерміновий та найбільш стабілізуючий елемент маркетингу: інфраструктура є водночас фундаментом та каркасом.

* Сформовано автором

Приклад планування деяких цільових маркетингових стратегій для умовного ринку наведено в табл. 2.

Нами досліджено загальні підходи до регулювання фінансових ринків, ринків міжнародних інвестицій, взаємного доступу до ринків фінансових послуг у рамках ГАТТ-СОТ.

Таблиця 2

Можливі цільові стратегії на ринку венчурних інвестицій*

<i>Цільові ринки Типи стратегій</i>	<i>Представники бізнесу, інвестори</i>	<i>Представники зовнішніх ринків</i>
Маркетинг іміджу	Підвищення іміджу серед менеджерів та фінансистів	Підвищення іміджу на зовнішніх ринках
Маркетинг персоналу	Покращення роботи апарату суб'єктів ринку з діячами бізнесу	Модернізація взаємодії з зовнішніми партнерами
Маркетинг інфраструктури	Розвиток технічних засобів та технологій комунікацій	Інформаційні мережі, інтеграція до світових фондових ринків

* Сформовано автором

Перші раунди переговорів стосувались питань зниження тарифів на імпорту товарів, але поступово переговори торкнулися й інших важливих аспектів, таких як антидемпінгові і нетарифні заходи, торгівля послугами, інтелектуальна власність, вирішення взаємних суперечок тощо.

У 1990-і роки під час Уругвайського раунду переговорів у рамках ГАТТ була укладена Угода про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи TRIMS, GATS також ще три угоди, що стосуються регулювання міжнародних інвестицій: 1) Генеральна угода про торгівлю послугами General Agreement on Trade in Services, GATS; 2) Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності, Agreement on Trade-Related Investment Measures, TRIMS; 3) Угода про субсидії та компенсаційні заходи Agreement on Subsidies and Countervailing Measures, SCM [4]. Початок практичної реалізації зазначених угод припадає в основному на 1995 р., і частково, щодо окремих аспектів, – на 1996-1997 рр.

На основі поглибленого аналізу змісту наведених документів можна зазначити, що розвиток міжнародних відносин у рамках ГАТТ-СОТ ґрунтується, насамперед, на узгодженості інвестиційної і торговельної політики учасників цієї організації. І це природно, оскільки взаємодоповнюваність торгівлі та інвестицій у широкому розумінні є очевидною. Наприклад, зовнішня торгівля часто

переростає у прямі іноземні інвестиції (ПІІ), а останні, у свою чергу, безпосередньо сприяють розширенню сутності торговельних операцій: довгострокова мотивація інвестування потребує довгострокових торговельних гарантій, які тісно корелюють із показниками відкритості національної економіки.

Особливості регулювання міжнародних інвестицій згідно з Угодою TRIMs, полягають у тому, що, виходячи з положень ГАТТ 1994 р., передбачається впровадження заходів щодо стимулювання взаємовигідної торгівлі та інвестицій. У зв'язку з цим Угода TRIMs вимагає від усіх країн-членів СОТ обов'язкового повідомлення про певні обмежувальні заходи на національному та місцевих рівнях і зобов'язує усунення цих заходів протягом перехідного періоду, тривалість якого залежала від показників розвитку країни.

Структурно Угода GATS складається з двох основних компонентів: загальних положень та національних аспектів прийняття зобов'язань. Невід'ємною частиною Угоди GATS є додатки, в яких йдеться про правила переміщення фізичних осіб, авіатранспортні послуги, телекомунікації та фінансові послуги.

Зауважимо, що ані Угода GATS, ані інші міжнародні договори не дають чіткого визначення поняття «послуга». Для цілей регулювання торгівлі послугами в рамках СОТ всі послуги класифіковані на 12 видів (секторів), у яких фінансові послуги виділяються як частина сукупності. Кожен сектор у свою чергу поділяється на підсектори, котрих налічується загалом 155 позицій. Під фінансовими послугами, згідно з класифікацією СОТ, яка міститься в додатку до GATS, розуміються три групи операцій: а) страхові операції; б) банківські та інші фінансові операції (за винятком страхових); в) інші операції. Додаток щодо фінансових послуг сам по собі не встановлює жодних зобов'язань, але містить такі важливі положення, як визначення змісту кожного виду послуг, сфера їх застосування, внутрішнє регулювання, визнання та врегулювання суперечок [4].

Таким чином, з аналізу особливостей регулювання ринків міжнародних інвестицій згідно з ГАТТ-СОТ, випливають наступні основні наукові узагальнення.

Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на сьогодні є багаторівневим. На національному рівні урядами застосовуються різноманітні форми фінансово-кредитного, податкового, інфраструктурного стимулювання міжнародних інвестицій, використовуються непрямі (протекціоністські) заходи, підтримуються

або, навпаки, обмежуються (дестимулюються) конкретні інвестиційні програми. Більшість країн світу орієнтує свою зовнішньоекономічну політику не стільки на стимулювання інвестицій за кордон та зовнішньої торгівлі, скільки на заохочення зворотного притоку інвестицій, товарів та послуг із-за кордону.

Відбувається постійне коригування балансу сприятливих і несприятливих (рестрикційних) факторів розвитку міжнародного інвестування і торгівлі. Так, традиційно визначальними чинниками інвестиційної привабливості країни у сучасних умовах стають: кваліфікована водночас відносно дешева робоча сила; наявність значних (унікальних) природних ресурсів; місткість ринку; розвинута інфраструктура; досконала і ефективно функціонуюча правова система, яка забезпечує рівні можливості для іноземних і вітчизняних інвесторів; послідовна державна макроекономічна політика; підприємницька (корпоративна) культура тощо. Водночас існує низка факторів, які заважають надходженню інвестицій в країну, а саме: політична і економічна нестабільність; обмеження репатріації капіталу та прибутків до країни інвестора; відсутність правових норм, прозорих і передбачуваних правил, які регулюють міжнародні комерційні відносини; залежна від політичного втручання і корупції судова система; дефіцит привабливих об'єктів інвестування.

Подальша перспектива поглиблення та розширення регуляторних засад розвитку інвестування і торгівлі була визначена IV-ою конференцією міністрів країн-членів СОТ у Катарі у листопаді 2001 р.

Переговорна позиція України з питань міжнародної інтеграції фінансових ринків та узгодження процедур інвестиційної діяльності повинна ґрунтуватися на положеннях Генеральної угоди з торгівлі послугами (GATS) щодо підходів до поширення фінансових послуг, у якій передбачається лібералізація експорту-імпорту фінансових послуг. Водночас, вирівнювання стартових конкурентних переваг фінансових структур є одним із першочергових завдань державної політики щодо захисту вітчизняного виробника фінансових (фондових) послуг. Важливого значення на сучасному етапі також набуває проблема поліпшення взаємодії між державними регуляторами України та інших держав у цій сфері.

Серед причин, що обумовлюють несприятливий інвестиційний клімат в Україні, а відтак стримують економічний розвиток, відзначимо нестабільність українського законодавства, зарегульованість більшості ринків, нерозвиненість ринкової

інфраструктури, зокрема фондового ринку, сильний податковий тиск, бюрократизм і корупцію в місцевих і центральних органах влади. Реалістичний же підхід до оцінки потенціалу економічного розвитку України засвідчує наявність конкурентних переваг країни та її регіонів, що є дійсним фактором підвищення її інвестиційної привабливості як для внутрішнього, так і для зовнішнього інвестора.

До переліку першочергових заходів розвитку сфери інвестування і фондового ринку в Україні необхідно віднести наступні:

- постійну синхронізацію національного законодавства і законодавства інших країн-членів СОТ;

- упровадження міжнародних стандартів ведення фінансового бізнесу, включаючи стандарти IOSO у сфері регулювання фондових ринків, стандарти менеджменту і якості Міжнародної організації з стандартизації (ISO), стандарти Базельського комітету з банківського нагляду (Базель-II і Базель-III);

- розвиток міжнародного співробітництва і міжнародного консультування щодо вибору і запровадження прийнятних механізмів інвестування та торгівлі цінними паперами;

- удосконалення практики корпоративного управління, зокрема щодо забезпечення захисту прав акціонерів (особливо дрібних), створення умов для формування ефективного власника портфельних інвестицій, удосконалення процедур доступу до інформації про діяльність емітентів цінних паперів та фінансових посередників;

- поступове формування можливостей для доступу іноземних інвесторів на український фондовий ринок, поглиблення співпраці з відповідними регулюючими інституціями в Європейському Союзі [5].

Дослідження підтверджують, що все більш важливу роль в економіці України відіграють інститути спільного інвестування (ІСІ), зокрема корпоративні та пайові інвестиційні фонди (відкриті, інтервальні, закриті; диверсифіковані, не диверсифіковані).

Недиверсифікований ІСІ закритого типу, який здійснює виключно приватне (закрите) розміщення цінних паперів ІСІ серед юридичних осіб та фізичних осіб, є венчурним фондом [6]. Формування інститутів венчурного фінансування і розвиток венчурного бізнесу в Україні започатковано у 1992 році, і відбувається повільно. У багатьох розвинених країнах світу цей вид інститутів спільного інвестування направляє кошти інвесторів в інноваційну сферу. Аналіз інвестиційних декларацій компаній з управління активами венчурних фондів України дозволяє виділити основні сфери інвестування: будівництво, торгівля, готельний і туристичний бізнес,

переробка сільгосппродукції, страхування, інформатизація. Це свідчить, що орієнтація класичних венчурних фондів на інноваційні проекти, технопарки та технополіси поки що не притаманна українському венчурному капіталу. Однак, дослідженням доведено, венчурні інвестиційні фонди в Україні повинні стати головною ланкою зв'язку між інвестиціями та інноваціями як складовими економічного зростання, джерелом капіталу для компаній, швидкий ріст та розвиток яких постійно потребує додаткових зовнішніх інвестицій (як правило, це підприємства малого та середнього бізнесу).

Для зниження ризиків венчурного інвестування (або інвестування ризикового капіталу) існують основні методи: диверсифікація; страхування; розподіл ризику; пошук інформації; нові технології прогнозування, оцінки та управління ризиками.

Аналіз поточної ситуації в Україні у сфері участі держави в інноваційно-інвестиційній моделі розвитку дозволяє виявити ряд проблем:

- слабкість існуючої інфраструктури підтримки венчурного підприємництва, що повинна була б сприяти появі нових і розвитку існуючих малих і середніх технологічних інноваційних підприємств, здатних стати привабливим об'єктом для прямого (венчурного) інвестування;

- в українській венчурній індустрії поки слабка присутність національного капіталу, що був би важливим фактором привабливості української економіки для закордонних інвесторів;

- низька ліквідність венчурних інвестицій, значною мірою обумовлена недостатньою розвиненістю фондового ринку;

- слабкість економічних стимулів для залучення прямих інвестицій в підприємства високотехнологічного сектора, що забезпечують прийнятний ризик для венчурних інвесторів;

- питання, пов'язані з нормативно-правовим регулюванням формування фондів і процесу венчурного інвестування, вирішуються дуже повільно; залишається практично невіршеним завдання підтримки процесу створення й розвитку нових інноваційних компаній – потенційних об'єктів інвестицій;

- явно недостатні зусилля по становленню підприємницької культури, популярному висвітленню й методичній підтримці венчурного інвестування як щодо нового для України й перспективного виду інвестиційної діяльності.

Аналіз успішного досвіду розвинутих країн світу дозволяє виділити принципи, на яких будувалася політика стимулювання інновацій, венчурного інвестування:

- орієнтація не стільки на макроекономічні результати реалізації проєктів, скільки на демонстрацію іншої, ефективнішої і сучаснішої моделі інноваційного зростання і приватно-державного партнерства;
- істотне співфінансування проєктів з боку держави при збереженні управління проєктами в руках бізнесу;
- децентралізація державної підтримки і формування мережі інститутів розвитку;
- збереження старих інноваційних інститутів – з їх вбудовуванням в нову систему або поступовим заміщенням новими інститутами;
- формування довіри до нових інститутів через особисту репутацію управляючих;
- реалізація функцій підтримки через бізнес-посередників;
- надання послуг замість коштів;
- підтримка кооперації і взаємного навчання.

Висновки. На основі поглибленого аналізу можна зазначити, що розвиток міжнародних відносин у рамках ГАТТ-СОТ ґрунтується, насамперед, на узгодженості інвестиційної і торговельної політики учасників цієї організації. Заходи щодо регулювання міжнародних інвестицій в рамках Угоди GATS вважаються одними з найбільш важливих у сучасній міжнародній регуляторній системі. Угода GATS містить широкий обсяг положень, що стосуються одночасно і лібералізації інвестиційних режимів, і захисту інвестицій. Всі країни-члени СОТ при дотриманні цієї Угоди визначили свої специфічні зобов'язання, в яких зазначено щодо яких секторів фінансового ринку і, відповідно, щодо яких форм надання фінансових послуг уряду зобов'язані гарантувати відповідні умови доступу. Якщо не обумовлене інше, країни також гарантують одночасно і право доступу на ринки, і право національного інвестиційного режиму у відповідних секторах економіки.

Аналіз тенденцій інноваційно-технологічного ринку України і можливостей економічної ситуації вказує на нагальну необхідність розвитку системи венчурного фінансування, як апробованого в світовій практиці позабюджетного шляху розвитку фінансування наукоємної сфери промисловості. Розгортання і початок застосування такої системи доцільно ініціювати шляхом створення системи управління інноваційними процесами, стимулювання розвитку венчурного підприємництва.

Створення належних умов для діяльності інвестиційних фондів, дозволить Україні мати в їх особі ефективний механізм для розвитку ринку цінних паперів, які відіграють значну роль у міжгалузевому перерозподілі капіталу, підвищують стабільність фондового ринку, стимулюють як внутрішній інвестиційний процес, так і зовнішнє інвестування, сприяють розширенню можливостей держави щодо внутрішніх запозичень.

Література.

1. **Шумпетер Й.** Теория экономического развития: исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита и цикла конъюнктуры / **Шумпетер Й.** – Москва: Прогресс, 1992. – 296 с.

2. **Близнюк С.В.** Маркетинг в Україні: проблеми становлення та розвитку / **С.В. Близнюк.** – [2-ге вид. випр. і доп.]. – К. : ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. – 400 с.

3. **Волошина Е.В.** Налогообложение институтов совместного инвестирования в Украине / **Е.А. Волошина, А.А. Хижняк** // Экономика: проблемы теории и практики. – Днепропетровск : ДНУ. – 2007. – Вып. №227. – Том 1. – С. 245-251.

4. Сайт Центру макроекономічних досліджень (ЦМЭИ) компанії «Юникон/МС Консультационная группа» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unicon-ms.ru>

5. **Мильчакова Н.** Эффективность фондового рынка: институциональный подход / **Н. Мильчакова** // Вопросы экономики. – 2006. – №3. – С. 97-110.

6. Офіційний сайт УАІБ : Що таке інститути спільного інвестування (ІСІ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:// <http://www.uaib.com.ua/print/>

7. **Велика К.В.** Венчурний капітал як фактор інноваційного розвитку економіки: зарубіжний досвід [текст] / **К.В. Велика** // Академічний огляд. — 2012. — № 1. — С. 170 – 175.

8. Офіційний сайт Європейської асоціації венчурного капіталу / [Електронний ресурс]. — Режим доступу:// <http://www.evca.eu>

9. Офіційний сайт Національної асоціації венчурного капіталу США / [Електронний ресурс]. — Режим доступу:// <http://www.nvca.org>

References.

1. **Shumpeter Y.** (1992). *Teoriya ekonomicheskogo razvitiya: issledovaniye predprinimatel'skoy pribyli, kapitala, kredita i tsikla kon'yunktury* [The theory of economic development: the study of entrepreneurial profit, capital, credit and the cycle of conjuncture]. Moscow: Progress, p. 296 [in Russian].

2. **Blyznyuk S. V. (2007).** *Marketynh v Ukraini: problemy stanovlennya ta rozvytku* [Marketing in Ukraine: Problems of Formation and Development]. Kiev: IVTS «Vydavnytstvo «Politekhnik», p. 400 [in Ukrainian].

3. **Voloshina E. V. (2007).** *Nalogooblozheniye institutov sovmestnogo investirovaniya v Ukraine* [Taxation of the institutions of joint investment in Ukraine]. Dnepropetrovsk : DNU, p. 245–251 [in Russian].

4 Sayt Tsentru makroekonomichnykh doslidzhen' (TSMÉY) kompaniyi [Yunykon/MS Konsul'tatsyonnaya hruppa] [Elektronnyy resurs]. *uicon-ms.ru*. Retrieved from <http://www.uicon-ms.ru> [in Ukrainian].

5. **Mil'chakova N. (2006).** *Effektivnost' fondovogo rynku: institucional'nyy podkhod* [Efficiency of the stock market: an institutional approach]. *Voprosy ekonomiki*, p. 97 - 110. [in Russian].

6. Sayt UAIB: Shcho take instytuty spil'noho investuvannya (ISI). [What are Joint Investment Institutions]. *uaib.com.ua/print*. Retrieved from <http://www.uaib.com.ua/print/> [in Ukrainian].

7. **Velyka K. V. (2012).** *Venchurnyy kapital yak faktor innovatsynoho rozvytku ekonomiky: zarubizhnyy dosvid* [Venture Capital as a Factor of Innovative Economic Development: Foreign Experience]. *Akademichnyy ohlyad*, p. 170 – 175 [in Ukrainian].

8. Oficijnij sayt Evropejs'koï asociacii venchurnogo kapitalu [Official website of the European Venture Capital Association]. *www.evca.eu* Retrieved from: <http://www.evca.eu> [in Ukrainian].

9. Oficijnij sayt Nacional'noï asociacii venchurnogo kapitalu SShA [The official website of the National Association of Venture Capital USA]. *www.nvca.org*. Retrieved from <http://www.nvca.org> [in Ukrainian].

Анотація.

Рижикова Н.І. Стратегія використання венчурних інвестицій в українській моделі інвестиційно-інноваційного розвитку переробних підприємств.

Метою статті є обґрунтування напрямів стратегії та залучення світових тенденцій для використання венчурних інвестицій в українській моделі інвестиційно-інноваційного розвитку переробних підприємств. В статті досліджено основні напрямки інтернаціоналізації світової економіки, критерії правильного вибору оптимальних форм інвестиційної діяльності, базові маркетингові стратегії переробних підприємств на ринку венчурних інвестицій. Здійснено аналіз особливостей регулювання ринків міжнародних інвестицій згідно з ГАТТ-СОТ та сформовано основні наукові узагальнення. Визначено перелік пріоритетних заходів розвитку сфери інвестування і фондового ринку в Україні. Відзначена роль в економіці України інститутів спільного інвестування (ІСІ). Окреслені проблеми у сфері участі держави в інноваційно-інвестиційній моделі розвитку та наведено принципи, на яких повинна будуватися політика стимулювання інновацій, венчурного інвестування.

Ключові слова: *фінансові ринки, інвестування, іноземні інвестиції, венчурне інвестування, інноваційно-інвестиційна модель розвитку.*

Аннотация.

Рыжикова Н.И. Стратегия использования венчурных инвестиций в украинской модели инвестиционно-инновационного развития перерабатывающих предприятий.

Целью статьи является обоснование направлений стратегии и привлечения мировых тенденций для использования венчурных инвестиций в украинской модели инвестиционно-инновационного развития перерабатывающих предприятий. В статье исследованы основные направления интернационализации мировой экономики, критерии правильного выбора оптимальных форм инвестиционной деятельности, базовые маркетинговые стратегии перерабатывающих предприятий на рынке венчурных инвестиций. Осуществлен анализ особенностей регулирования рынков международных инвестиций по ГАТТ-ВТО и сформированы основные научные обобщения. Определен перечень первоочередных мероприятий развития сферы инвестирования и фондового рынка в Украине. Отмечена роль в экономике Украины институтов совместного инвестирования (ИСИ). Обозначены проблемы в сфере участия государства в инновационно-инвестиционной модели развития и приведены принципы, на которых должна строиться политика стимулирования инноваций, венчурного инвестирования.

Ключевые слова: финансовые рынки, инвестирования, иностранные инвестиции, венчурное инвестирование, инновационно-инвестиционная модель развития.

Abstract.

Ryzhikova N.I. The strategy of using venture investments in the Ukrainian model of investment and innovation development of processing enterprises.

The purpose of the article is to substantiate the directions of the strategy and attract global trends for using venture investments in the Ukrainian model of investment and innovation development of processing enterprises. The main directions of internationalization of the world economy, criteria for the correct choice of optimal forms of investment activity, basic marketing strategies of processing enterprises in the venture investment market are investigated in the article. The analysis of the features of regulation of international investment markets in GATT-WTO has been carried out and the main scientific generalizations have been formed. A list of priority measures for the development of investment and the stock market in Ukraine was determined. The role of the institutions of joint investment (IIS) in the Ukrainian economy has been noted. The indicated problems in the sphere of state participation in the innovation and investment development model and the principles on which the policy of stimulating innovation, venture investment should be built.

Key words: financial markets, investments, foreign investments, venture investment, innovation-investment model of development.